

MH- Mentalbeskrivning Hund

Koiran luonnekuvaus

- kehitetty Ruotsissa koiranjalostuksen apuvälineeksi
- perustuu vakioidussa testitilanteessa havaittujen koiran reaktioiden kirjaamiseen arvostelulomakkeeseen
- tietoja käsitellään tietokoneohjelmassa
- tuloksia hyödynnetään luomalla profiileja yksilöistä, jalostuskoirien jälkeläisistä ja roduista

Intensiteetti-arvostelu

- objektiivisina mittausmenetelminä voidaan pitää mittanauhaa, sekuntikelloa tai voidaan laskea kuinka monta kertaa tietty tapahtuma toistuu
- koirilla tiedetään olevan erilaisia käyttäytymismalleja, joilla voidaan kuvata koiran reaktioita tietyissä tilanteissa
- jotta koirien käyttäytymistä pystytään vertailemaan keskenään on tilanteiden luomisessa pyrittävä olemaan mahdollisimman objektiivinen

- Lomakkeessa on 10 erilaista testitilannetta
- 33 erilaista kuvailtavaa kohtaa
- koiran reaktiot merkitään välittömästi niiden tapahduttua lomakkeeseen
- lomake noudattaa intensiteettiskaalaa yhdestä viiteen, 1 ollessa pienin reaktio, 5 suurin

- missään vaiheessa luonnekuvauksen aikana kuvaaja ei anna koirasta subjektiivista arviota, ei analysoi sen käyttäytymistä eikä ota huomioon olosuhteita
- jokainen luonnekuvausrata on rakennettava järjestämisohjetta noudattaen
- toimitsijoiden on ymmärrettävä vastuunsa
- kaikilla osallistuvilla koirilla tulee olla mahdollisuus reagoida turvallisesti oman persoonallisuutensa mukaisesti

Mitä tuloksilla tehdään kuvauksen jälkeen?

- kuvauksen jälkeen yksi arvostelulomakkeen kolmesta kopiosta jää koiran omistajalle, yksi lähetetään koiran kasvattajalle ja kolmas menee Kennelliittoon (Ruotsissa)
- Ruotsin Kennelliitto ylläpitää Hunddata-rekisteriä, johon rekisteröidään kaikki koirista saatavat tiedot, myös yksittäisten koirien luonnekuvaustulokset
- <http://kennet.skk.se/hunddata/>

- rotuyhdistykset saavat luonnekuvauksista tietoa harrastamansa rodun yksilöistä sekä populaation kokonaiskuvasta
- tietojen avulla on mahdollista arvioida ja seurata kannan luonneominaisuuksien kehittymistä sekä tehdä päätelmiä tai jalostustavoitteiden tarkistuksia

- Kaikki luonnekuvausten tiedot kerätään lisäksi Genetica AB:lle
- Yrityksen omistaa MT Per-Erik Sundgren, jolla on pitkä kokemus kotieläintutkimuksessa Ruotsin Maatalouskorkeakoululla sekä ruotsalaisessa koirajalostusyhteisössä
- tuottanut tietojen käsittelyyn tarvittavan tietokoneohjelman

<http://www.genetica.se/>

- useita Per-Erik Sundgrenin kirjoittamia artikkeleita
- kaikki rotuyhteenvedot luonnekuvausten perusteella saaduista tuloksista

Tutkimusten lähdeaineisto

- luonnekuvauksista saatu tieto on ainutlaatuista koko maailmassa
- Tämän aineiston pohjalta Kenth Svartberg on julkaissut tohtorinväitöskirjan
- Siinä hän tuo esiin viiden kapean persoonallisuuspiirteen olemassa olosta koirilla: leikkisyys, uteliaisuus, saalistamishalukkuus, sosiaalisuus ja agressiivisuus

- Luonnekuvaus on saavuttanut merkittävän jalansijan luonteen ja käyttäytymisen arvioinnissa sekä kasvattajien jalostuksen apuvälineenä Ruotsissa
- Useissa maissa on ollut kiinnostusta koirien luonteiden kuvaamiseen reaktioiden avulla mm. Saksassa
- Suomessa on järjestetty muutamia epävirallisia luonnekuvauksia jo vuodesta 1996

Lähdekirjallisuus:

- Saksanpaimenkoira 7/2004: Heljä Marjamäki
- Svartberg Kenth (2001) Shyness – boldness predicts performance in working dogs
- Forkman Björn & Svartberg Kenth (2002) Personality traits in the domestic dog

